

Saksutskrift

Høring om endrede åpningstider

Saksbehandler:	Wenche Korpberget	Saksnr.:	15/01107-3
Behandlingsrekkefølge		Møtedato	
1 Formannskap	23/15	22.04.2015	
2 Kommunestyre	77/15	04.05.2015	

Kommunestyres behandling 04.05.2015:

Formannskapets behandling av saken var distribuert i forkant av møtet.

Sigbjørn Kvistad fremmet på vegne av KrF følgende forslag:

"Kommunestyret i Frogn ønsker å opprettholde nåværende bestemmelser som gjelder for søndagsåpne butikker, nedfelt i lov om helligdager og helligdagsfred."

Votering:

Forslaget fra KrF ble satt opp mot innstillingen. Innstillingen ble vedtatt med 17 mot 14 stemmer. (14= 1 SP, 2 KrF, 2 SV, 7 AP, 2 V).

Kommunestyres vedtak 04.05.2015:

Departementets forslag, alternativ 2:

En annen tilnærming til spørsmålet om å utvide rammene for søndagsåpne butikker, kan være å overlate til kommunene å treffe avgjørelse. Det vil da bli opp til lokaldemokratiet å avgjøre om adgangen til søndagsåpne butikker skal utvides i forhold til dagens rammer. Dette vil kunne gi større fleksibilitet enn i dag, og lokale hensyn kan ivaretas. Lokal avgjørelsesmyndighet vil kunne føre til forskjeller mellom kommuner. Dette kan virke uheldig for de næringsdrivende, som kan oppleve handelslekkasje til konkurrenter i nabokommuner. I tillegg kan forbrukerne oppleve ulik tilgang på varer mellom kommuner. I tilknytning til tidligere lovendringer på dette feltet har det vært et viktig hensyn å bidra til et ensartet regelverk og ensartet praksis i hele landet.

Saksutskriften bekreftes
Frogn, 12.mai 2015

Guro Merlid
Teamkoordinator

Dokumentet er elektronisk godkjent

Tidligere behandlinger

Formannskaps behandling 22.04.2015:

Bente Bjerknes fremmet på vegne av Kristelig folkeparti følgende forslag:

«Kommunestyret i Frogn ønsker å opprettholde nåværende bestemmelsene som gjelder for søndagsåpne butikker, nedfelt i lov om helligdager og helligdagsfred.»

Thora Bakka fremmet på vegne av Høyre følgende forslag:

«Departementets forslag, alternativ 2:

En annen tilnærming til spørsmålet om å utvide rammene for søndagsåpne butikker, kan være å overlate til kommunene å treffe avgjørelse. Det vil da bli opp til lokaldemokratiet å avgjøre om adgangen til søndagsåpne butikker skal utvides i forhold til dagens rammer. Dette vil kunne gi større fleksibilitet enn i dag, og lokale hensyn kan ivaretas. Lokal avgjørelsesmyndighet vil kunne føre til forskjeller mellom kommuner. Dette kan virke uheldig for de næringsdrivende, som kan oppleve handelslekkasje til konkurrenter i nabokommuner. I tillegg kan forbrukerne oppleve ulik tilgang på varer mellom kommuner. I tilknytning til tidligere lovendringer på dette feltet har det vært et viktig hensyn å bidra til et ensartet regelverk og ensartet praksis i hele landet»

Votering:

Kristelig folkepartis forslag fikk 5 stemmer og falt. (5 = 1 KrF, 1SV, 1SP, 2 AP)

Høyres forslag ble satt opp mot innstillingen. Høyres forslag ble vedtatt med 6 mot 5 stemmer som innstilling til kommunestyret. (5= 2 AP, 1 SV, 1 SP, 1 KrF).

Formannskaps vedtak 22.04.2015:

Departementets forslag, alternativ 2:

En annen tilnærming til spørsmålet om å utvide rammene for søndagsåpne butikker, kan være å overlate til kommunene å treffe avgjørelse. Det vil da bli opp til lokaldemokratiet å avgjøre om adgangen til søndagsåpne butikker skal utvides i forhold til dagens rammer. Dette vil kunne gi større fleksibilitet enn i dag, og lokale hensyn kan ivaretas. Lokal avgjørelsesmyndighet vil kunne føre til forskjeller mellom kommuner. Dette kan virke uheldig for de næringsdrivende, som kan oppleve handelslekkasje til konkurrenter i nabokommuner. I tillegg kan forbrukerne oppleve ulik tilgang på varer mellom kommuner. I tilknytning til tidligere lovendringer på dette feltet har det vært et viktig hensyn å bidra til et ensartet regelverk og ensartet praksis i hele landet.

Saksfremlegg

Rådmannens innstilling:

Kommunestyret tar høringsforslaget om endrede åpningstider til orientering

Vedlegg:

helligdagsloven (L)(1055307).pdf

Høring- forslag om endringer i helligdagsloven .pdf

Høringsnotat-søndagsåpne butikker - 27 mars 2015 (L)(1055368) (2).pdf

SAKSUTREDNING:

Sammendrag:

Kulturdepartementet foreslår å endre lov 24. februar 1995 nr. 12 om helligdager og helligdagsfred (helligdagsloven) § 5 om salg fra faste utsalgssteder slik at det blir tillatt for butikker å ha åpent på vanlige søndager. Påbudet om stengte butikker foreslås opprettholdt for de særskilte helligdagene, for høytidsdagene 1. og 17. mai, og for høytidsaftenerne påske-, pinse-, og julaften fra kl. 16. Av praktiske grunner foreslås det å videreføre dagens unntaksregler for nærmere bestemte typer utsalgssteder på de dagene der butikkene ellers skal holde stengt.

Samlet sett innebærer dermed forslaget at 12 dager i året fortsatt blir skjermet mot butikkåpent. På vanlige søndager vil det ikke lenger være noen lovregulering som begrenser faste utsalgssteders adgang til å holde åpent.

Det er i høringsnotatet tatt inn et forslag om at beslutningsmyndighet legges til den enkelte kommune. Gjennom en slik løsning vil de lokalt folkevalgte kunne ta stilling til om adgangen til søndagsåpent i kommunen skal utvides i forhold til dagens regulering, men det forutsettes at en eventuell kommunal reguleringsmyndighet ikke skal kunne medføre innstramming sammenlignet med dagens situasjon.

Bakgrunn for saken:

I lovgivningen er det gitt en rekke bestemmelser om virksomhet på søn- og helligdager. Arbeidsmiljølovgivningen har for eksempel særlige regler om søndagsarbeid. Et annet eksempel er alkohollovgivningen, som blant annet har forbud mot salg av alkoholholdige drikkevarer på søn- og helligdager. Den gjeld Konsekvenser for arbeidstakere, næringen, miljø, distriktshensyn, konkurransehensyn og samfunnsøkonomisk lønnsomhet er nærmere beskrevet i høringsnotat fra departementet vedlegg 1.

ende åpningstidsreguleringen for butikker – med skranker på søn- og helligdager – er også et utslag av at søndager og andre helligdager har et særpreg. I dag er påbudet om å holde butikker stengt på helligdager tatt inn i helligdagsloven fra 1995. Ny åpningstidslov ble vedtatt i 1998. Formålet var da først og fremst å få ensartede åpningstidsrammer over hele landet. Påbudet om søndagsstengte butikker, sammen med unntaksreglene som da gjaldt, er direkte videreført i helligdagsloven fra og med 2003. Åpningstidsloven fra 1998 ble opphevet da reglene om åpningstider ble tatt inn i helligdagsloven

Fra utgangspunktet om påbudt stenging på helligdager, høytidsdager og høytidsaftener er det en rekke unntak. Det følger av helligdagsloven § 5 annet ledd at påbudet om butikkstengt ikke gjelder for:

- 1. utsalgssteder som i det vesentlige selger kiosk- eller dagligvarer, og som har en samlet salgsflate som ikke overstiger 100 kvm*
- 2. bensinstasjoner med en samlet salgsflate som ikke overstiger 150 kvm*
- 3. utsalgssteder på campingplasser i campingsesongen*
- 4. utsalgssteder på områder som etter vedtak av fylkesmannen regnes som typiske turiststeder, se sjette ledd*
- 5. salg fra serveringssted*
- 6. salg ved auksjon*
- 7. salg av utstilte gjenstander fra kunstgallerier og lignende*
- 8. salg fra tidsbegrensede utstillinger og varemesser som finner sted i lokaler som normalt ikke blir brukt til salgsvirksomhet*
- 9. utsalgssteder som i det vesentlige selger blomster, planter og andre hageartikler*
- 10. utsalgssteder som i det vesentlige selger lokale husflids- og suvenirvarer*

11. utsalgssteder i bygninger for inn- og utsjekking av passasjerer på lufthavner som har tillatelse til avgiftsfritt salg

12. salg av varer i tilknytning til produksjonssteder mv. som er tilrettelagt for turisme.

I tillegg til disse spesielle unntakene er det et generelt unntak i helligdagsloven § 5 som sier at faste utsalgssteder *kan holde åpent de tre siste søndagene før julaften mellom kl. 14 og kl. 20*. Denne bestemmelsen lovfester en praksis som hadde utviklet seg i mange kommuner i tilknytning til julehandelen.

Videre knytter Helligdagsloven § 5 seg til unntaket for dagligvarebutikker under 100 kvadratmeter og unntaket for bensinstasjoner under 150 kvadratmeter. Disse bestemmelsene definerer kvadratmetergrensene og stiller nærmere krav til dokumentasjon av disse.

I tillegg er Fylkesmannen tillagt enkelte oppgaver. For det første kan Fylkesmannen *etter søknad fra kommunen ved forskrift bestemme at et område skal regnes som typisk turiststed, for hele året eller deler av året*. Fylkesmannens skjønn i disse sakene må utøves innenfor rammene som er fastsatt i loven. Det heter at *[s]om typisk turiststed kan bare regnes område der salget i de aktuelle periodene hovedsakelig skjer til turister*. For det andre avgjør Fylkesmannen enkeltsaker om dispensasjon fra påbudet om butikkstengt på helligdager. Etter søknad kan Fylkesmannen *gi dispensasjon fra paragrafen her når det foreligger særlige grunner*. Avgjørelse i forbindelse med dispensasjon i enkelttilfeller kan påklages til departementet.

Stortinget er i ferd med å endre arbeidsmiljølovens bestemmelser knyttet til søn- og helgedagsarbeid.²³ § 10-8 fjerde ledd endres slik at arbeidstaker fortsatt kan avtale gjennomsnittsberegning av søn- og helgedagsarbeid, men slik at ukehvilen minst hver fjerde uke skal falle på en søn- eller helgedag mot hver tredje i dag. Begrensningen på at arbeidstaker i snitt bare kan arbeide halvparten av søn- og helgedagene videreføres. Bestemmelsen vil tre i kraft på det tidspunkt Kongen bestemmer.

Departementets forslag, alternativ 1:

Dagens regel i lov 24. februar 1995 nr. 12 om helligdager og helligdagsfred (helligdagsloven) § 5 første ledd første punktum påbyr at faste utsalgssteder som selger varer til forbrukere, skal holde stengt på helligdager.

Departementet foreslår at denne regelen endres slik at påbudet om butikkstengt bare skal gjelde på helligdager som ikke er vanlige søndager. Hvilke helligdager som da vil omfattes av påbudet om å holde stengt, framgår av helligdagsloven § 2: nyttårsdag, skjærtorsdag, langfredag, første påskedag, annen påskedag, Kristi Himmelfartsdag, første pinsedag, annen pinsedag, første juledag og annen juledag. Til sammen vil skjermingen omfatte 10 helligdager i året. Det blir ikke foreslått endringer i bestemmelsen i loven om 1. og 17. mai. Samlet sett innebærer dermed forslaget at 12 dager i året fortsatt blir skjermet mot butikkåpent. På vanlige søndager vil det ikke lenger være noen lovregulering som begrenser faste utsalgssteders adgang til å holde åpent.

Departementets forslag, alternativ 2:

En annen tilnærming til spørsmålet om å utvide rammene for søndagsåpne butikker, kan være å overlate til kommunene å treffe avgjørelse. Det vil da bli opp til lokaldemokratiet å avgjøre om adgangen til søndagsåpne butikker skal utvides i forhold til dagens rammer. Dette vil kunne gi større fleksibilitet enn i dag, og lokale hensyn kan ivaretas.

Lokal avgjørelsesmyndighet vil kunne føre til forskjeller mellom kommuner. Dette kan virke uheldig for de næringsdrivende, som kan oppleve handelslekkasje til konkurrenter i nabokommuner. I tillegg kan forbrukerne oppleve ulik tilgang på varer mellom

kommuner. I tilknytning til tidligere lovendringer på dette feltet har det vært et viktig hensyn å bidra til et ensartet regelverk og ensartet praksis i hele landet.

Alternativer:

1. Som rådmannens innstilling
2. Som departementets forslag nr. 1
3. Som departementets forslag nr. 2

Konsekvenser:

Konsekvenser for arbeidstakere, næringen, miljø, distriktshensyn, konkurransehensyn og samfunnsøkonomisk lønnsomhet er nærmere beskrevet i høringsnotat fra departementet vedlegg 3.

Vurdering:

Rådmannen har ikke kommentarer til forslaget

Medbestemmelse:

Har ikke vært drøftet med de tillitsvalgte

Konklusjon:

Rådmannen i Frogn Velg dato

Harald K. Hermansen

Øvrige dokumenter på saken: